

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2010. ГОДИНУ

Број: 01-02-08-16-1-537/11

Сарајево, јуни 2011. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
	1. Увод.....	5
	2. Поступање по ранијим препорукама.....	5
	3. Систем интерних контрола	6
	4. Буџет	6
	5. Финансијски извјештаји.....	8
	6. Преглед расхода буџета	9
	6.1. Текући издаци	9
	6.2. Капитални издаци	12
	7. Биланс стања	13
	8. Јавне набавке	14
	9. Кореспонденција	17
III	ПРИЛОГ	18
	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА	18
	Изјава о одговорностима руководства	
	Преглед расхода буџета за 2010. годину	
	Биланс стања на дан 31.12.2010. године	

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја и усклађености пословања с одговарајућим законима и прописима за годину која се завршава 31. децембра 2010. године у **Граничној полицији Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Гранична полиција)

Одговорност руководства

Руководство Граничне полиције је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услед преваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Граничне полиције је такође одговорно да обезбиједи да су финансијске трансакције и информације које су приказане у финансијским извјештајима усклађене са одговарајућим законима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 12/06) и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услед преваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су финансијске трансакције и информације које су приказане у финансијским извјештајима, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе да ли се

средства користе за одговарајуће намјене које су одређене законом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Граничне полиције приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на 31. децембра 2010. године и резултате пословања и извршења буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима биле су у свим значајним аспектима усклађене с одговарајућим законима и прописима.

Истицање предмета

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на тачку 6.1. Извјештаја, на дио који се односи на кориштење средстава репрезентације и тачку 8. Извјештаја која се односи на процес јавних набавки.

Сарајево, 22.06.2011. године

**Замјеник генералног
ревизора**

Божана Трнинић

Генерални ревизор

Миленко Шего

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

Гранична полиција је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, с оперативном самосталношћу, основана ради вршења послова везаних за надзор и контролу преласка границе Босне и Херцеговине и других послова прописаних Законом о Граничној полицији БиХ¹. Овим Законом прописана је надлежност, организација и управљање Граничном полицијом. Гранична полиција је надлежна за провођење одредби Закона о надзору и контроли преласка државне границе и Закона о кретању и боравку странаца и азилу, те за спречавање, откривање и истраживање кривичних дјела која су усмјерена против државне границе или су у вези с њеним преласком. Поред тога, Гранична полиција је надлежна за предузимање мјера заштите цивилног ваздушног транспорта и безбједности просторија међународних аеродрома у БиХ. У свом раду, Гранична полиција сарађује с другим полицијским и безбједносним агенцијама и органима у БиХ и граничним и безбједносним органима у иностранству у циљу ефикаснијег провођења послова из надлежности Граничне полиције.

Сједиште Граничне полиције је у Сарајеву. Гранична полиција је успоставила шест регионалних теренских канцеларија у оквиру којих дјелује 26 локалних организационих јединица.

Одговорне особе су директор и замјеник директора које је Савјет министара БиХ именовao 9. марта 2010. године, на мандат од четири године. Директор је за свој рад одговоран министру безбједности и Савјету министара БиХ.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ (у даљем тексту: Канцеларија) извршила је финансијску ревизију Граничне полиције за 2009. годину о чему је сачињен Извјештај о ревизији, те изразила позитивно мишљење на финансијске извјештаје Граничне полиције и законитост пословања.

Граничној полицији су предложене препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању неправилности у даљем пословању.

Гранична полиција је доставила одговор Канцеларији, у складу са чланом 16. став 3. Закона о ревизији, о предузетим активностима ради превазилажења слабости и недостатака који су идентификовани у Извјештају о ревизији за 2009. годину.

Освртом на препоруке ревизије дате у Извјештају о ревизији за 2009. годину те увидом у предузете активности, утврдили смо сљедеће:

---

¹ Службени гласник БиХ, број 50/04, 27/07 и 59/09

Реализоване препоруке:

- Гранична полиција је унаприједила систем интерних контрола у дијелу кориштења средстава за поправке и одржавање службених возила и кориштења мобилних телефона у службене сврхе те у том смислу извршила измјене и допуне постојећих правила потрошње.

3. Систем интерних контрола ²

Гранична полиција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и прописима.

Гранична полиција је усвојила већи број правила и процедура којим су регулисана одређена подручја потрошње везано за кориштење средстава репрезентације, употребу мобилних телефона, употребу и одржавање службених возила, накнаду путних трошкова те критеријуме за додјелу новчане награде.

И поред овако успостављеног система интерних контрола, ревизијом смо уочили одређене слабости система које треба отклонити, а које се односе на: права на кориштење мобилних телефона, употребу службених возила, реализацију трошкова репрезентације те процедуре јавних набавки.

Гранична полиција још увијек нема успостављену функцију интерне ревизије. Успостављена је комуникација са Централном хармонизацијском јединицом на начин да је истој достављен Правилник о унутрашњој организацији Граничне полиције. Приједлогом правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Граничне полиције од 05.07.2010. године, предвиђено је радно мјесто *интерни ревизор-стручни савјетник*. Међутим, поменути правилник још увијек није усвојен.

Ревизија сугерише наставак доградње постојећег система интерних контрола који ће превентивно отклањати све могуће слабости и неправилности.

4. Буџет

- **Планирање и извршење буџета**

Циркуларним писмом Министарства финансија и трезора БиХ, Граничној полицији је одређена индикативна горња граница расхода за 2010. годину изведена из Нацрта документа оквирног буџета институција Босне и Херцеговине за период од 2010. до 2012. године у износу од 76.400.000 КМ. Након извршених консултација с Министарством финансија и трезора БиХ, Гранична полиција је упутила захтјев за додјелу средстава из буџета за 2010. годину у укупном износу од 76.400.000 КМ, односно у висини горње границе расхода. Законом о буџету

² Систем интерних контрола је јединствен процес којег уводи руководство и запослени институције, а осмишљен је за пружање разумног увјерења да се у извршавању мисије институције постижу сљедећи општи циљеви: ефикасне пословне операције, поуздано финансијско извјештавање, усклађеност пословања са законима и прописима и заштита имовине.

институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину³, Граничној полицији одобрена су буџетска средства у износу од 75.328.000 КМ, што је мање за 1.072.000 КМ од предложене пројекције расхода, односно горње границе расхода. Од тог износа на текуће издатке се односи 70.228.000 КМ, а на капиталне издатке 5.100.000 КМ.

На основу одлуке Савјета министара БиХ о прерасподјели средстава из буџета Министарства безбједности БиХ у буџет Граничне полиције за финансирање трошкова плате официра за везу из Граничне полиције у SECI Центру у Букурешту, буџет Граничне полиције је увећан за 100.000 КМ. Након овог увећања, укупан буџет Граничне полиције износио је 75.428.000 КМ.

Извршење буџета Граничне полиције с 31.12.2010. године износило је 74.030.717 КМ што је мање од укупно одобреног буџета за 1.397.283 КМ, односно то представља 98% реализације буџета.

Структура одобреног и извршеног буџета по врсти расхода приказана је у Табели I – Преглед расхода из буџета за 2010. годину датој у прилогу Извјештаја.

Гранична полиција је током године, на основу одлука Министарства финансија и трезора БиХ, извршила два реструктурисања расхода.

Прво реструктурисање буџета извршено је 14.09.2010. године у укупном износу од 485.000 КМ којим су повећане позиције издатака путних трошкова, телефонских и поштанских услуга те издатака за услуге превоза и горива, а умањене позиције за бруто плате и накнаде, накнаде трошкова запослених, трошкови закупа и уговорене и друге посебне услуге.

Друго реструктурисање буџета извршено је 10.12.2010. године у укупном износу од 330.000 КМ којим су повећане позиције издатака телефонских и поштанских услуга, издатака за набавку материјала, издатака за услуге превоза и горива, трошкови закупа, издаци за текуће одржавање те издаци за осигурање, а умањене позиције бруто плата и накнада, накнада трошкова запослених и уговорених и других посебних услуга.

Као разлог вршења реструктурисања наведено је умањење одобреног буџета у односу на планирани и усаглашени буџет с Министарством финансија и трезора БиХ за износ од 1.072.000 КМ, као и непланирани издаци на појединим буџетских позицијама.

- **Планирани и реализовани програмски задаци**

Годишњи план рада Граничне полиције за 2010. годину сачињен је на основу члана 15. Закона о Граничној полицији и члана 47. Правилника о унутрашњој организацији Граничне полиције. Приоритетом у раду дефинисано је супротстављање свим облицима повреде и угрожавања државне границе и безбједности аеродрома с посебним нагласком на супротстављање организованом прекограничном криминалитету, илегалним миграцијама и тероризму. Годишњим

³ Службени гласник БиХ, број 103/09

планом рада за 2010. годину, а на основу донијете Стратегије управљања информацијама и Стратегије управљања људским ресурсима, утврђено је пет приоритетних циљева: повећање способности Граничне полиције да спријечи и смањи прекогранични криминалитет и илегалне миграције, побољшање угледа Граничне полиције у заједници кроз прихватање, поштовање и подршку, унапређење усвајања и имплементације шенгенског правног наслијеђа у Граничној полицији, континуирано унапређивање размјене информација и сарадње са свим партнерским агенцијама, те унапређење руководних и управљачких капацитета Граничне полиције за управљање промјенама. Реализација задатака и активности утврђених у годишњем плану рада Граничне полиције довела би до унапређења извођење послова надзора државне границе и граничних провјера те безбједност аеродрома.

Извјештај о раду Граничне полиције садржи реализацију циљева у складу са Годишњим планом рада за 2010. годину. Исти је достављен Министарству безбједности БиХ 31.01.2011. године, а Савјет министара БиХ га је размотрио и усвојио на сједници одржаној 10.03.2011. године. Извјештај о раду садржи читав низ активности и задатака кроз програме надзора државне границе, граничне провјере, безбједност аеродрома, супротстављање организованом прекограничном криминалитету, а које су предузете с циљем реализације планираних приоритетних циљева.

У 2010. години Гранична полиција је донијела властити Акциони план за борбу против организованог криминала и Акциони план за борбу против корупције. Успостављена је интензивна сарадња с граничним тијелима свих земаља у регији кроз различите програме граничне безбједности. У току су активности у вези израде новог информационог система за контролу преласка државне границе (КПДГ 2011) који ће замијенити постојећи систем, те ће се помоћу њега контролисати и читати путне исправе с биометријским подацима.

Гранична полиција контролише цјелокупну границу Босне и Херцеговине, дужине око 1.600 километара, на којој се налази 89 граничних прелаза, од којих је 55 међународних, а 34 за погранични транспорт. У вези транспорта лица преко државне границе, Гранична полиција је у 2010. години регистровала прелазак 50.438.747 лица преко државне границе (улаз и излаз) те прелазак државне границе (улаз и излаз) 19.456.425 транспортних средстава.

5. Финансијски извјештаји

Гранична полиција је, у складу са Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 33/07), сачинила годишњи финансијски извјештај за 2010. годину које садржи биланс стања, преглед расхода буџета по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике упошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права и преглед капиталних улагања по врстама, пројектима и опреми. Такође, саставни дио годишњег финансијског извјештаја чини и Извјештај о извршењу буџета који је састављен у текстуалном облику.

Годишњи финансијски извјештај предат је 28.02.2011. године Министарству финансија и трезора БиХ.

6. Преглед расхода буџета

6.1. Текући издаци

- **Бруто плате**

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата износе 51.302.214 КМ, односно 99% у односу на одобрена средства - 51.471.000 КМ. Просјечан број запослених остварен током године износио је 2.046, а на 31.12.2010 стварни број запослених био је 2.303. Током године, укупно је запослено 127 особа, од чега је 122 полицијска службеника и 5 запосленика.

Стимулација је у 2010. години у нето износу укупно исплаћено 137.005 КМ, а од тога је највише исплаћено у децембру - 58.067 КМ. Право на исту у току године остварило је 398 запосленика.

И у овој години (као и у Извјештају ревизије из 2009. године) ревизијом је констатовано како Савјет министара БиХ још увијек није донио подзаконски акт везано за исплату полицијског додатка. Наиме, Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ предвиђено је да појединачна рјешења о полицијском додатку доноси директор Граничне полиције, на основу подзаконског акта који доноси Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства безбједности. Овај подзаконски акт још увијек није донесен, иако је Гранична полиција правовремено упутила приједлог одлуке Министарству безбједности.

- **Накнаде трошкова запослених**

Остварене накнаде трошкова запослених у 2010. години износе 12.321.967 КМ, односно 98% у односу на планиране (12.540.000 КМ). Од тога, значајније накнаде односе се на превоз с посла и на посао (4.376.724 КМ), топли оброк током рада (4.088.129 КМ) и регрес за годишњи одмор (1.375.291 КМ).

Код накнада за превоз с посла и на посао, ревизијом је констатовано како је Гранична полиција, према сугестијама из претходне ревизије, ажурирала податке на основу којих се потврђује право на накнаду за превоз с посла и на посао (ЦИПС пријаве).

Накнаде трошкова запослених исплаћиване су у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ и осталим прописима који регулишу права на накнаде запослених.

- **Путни трошкови**

Укупно остварени путни трошкови у 2010. години износе 389.835 КМ. Од тога, остварени издаци на путним трошковима у земљи износе 229.198 КМ, а путним трошковима у иностранству 160.638 КМ.

У 2010. години укупно је издано 526 налога за службена путовања. Путовања у земљи углавном су везана за обављање службених радњи у погледу инспекционих контрола и надзора, а путовања у иностранство везана су за обуке и тренинге полицајаца те активностима у вези екстрадиције особа.

Ревизијом је констатовано како се на појединим путним налозима не уписује вријеме боравка на службеном путу (дан и сат одласка и доласка) па с тим у вези није могуће јасно утврдити тачност обрачуна дневница. Такође, на појединим путним налозима је уочен изостанак потписа наредбодавца на обрачуна трошкова путовања.

Препоручујемо да се приликом обрачуна путних налога прилаже потпуна документација како би обрачун дневница био транспарентан.

- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Укупни издаци телефонских услуга остварени у 2010. години износе 440.507 КМ. Од тога, значајнији издаци се односе на фиксне телефоне (311.622 КМ) и мобилне телефоне (79.028 КМ).

Право на кориштење службених мобилних телефона у Граничној полицији користи 76 запосленика. Накнаде за употребу истих крећу се у распону од 30 КМ за возача, до 800 КМ за директора.

Прегледом фактура мобилних телефона уочено је да се значајан број рачуна у којима су исказана прекорачења утврђених лимита, правда потписаним захтјевима за одобравањем прекорачења истих од стране директора.

Иако је Одлуком о праву кориштења мобилних телефона дефинисано да директор може у изузетним случајевима, за која постоје адекватна оправдања, одобрити прекорачење трошкова мобилног телефона запосленику, а имајући у виду да је то учестала појава, мишљења смо како се убудуће овакви случајеви требају преиспитати у сврху рационализације трошкова.

- **Издаци за услуге превоза и горива и текућег одржавања**

Издаци за услуге превоза и горива и текућег одржавања остварени су у износу од 1.993.827 КМ. Значајнији издаци односе се на издатке за гориво (1.004.697 КМ), услуге поправка и одржавања возила (496.832 КМ), услуге поправка и одржавања опреме (191.065 КМ), услуге поправка и одржавања зграда (163.047 КМ) и регистрацију моторних возила (71.487 КМ).

Службена возила: Гранична полиција располаже с возним парком од 355 возила, 14 мотора и 15 чамаца. Од наведеног броја возила, 234 возила су обиљежена с ознакама Граничне полиције, а 121 возило је неозначено. У 2010. години набављено је 29 моторних возила, укупне вриједности 1.989.335 КМ. Реализовани трошкови везано за употребу возила износе 1.747.273 КМ. Интерним правилником дефинисано је да се возила користе у складу са изданим путним налогом, те након кориштења паркирају на службени паркинг Граничне полиције. Такође, у складу са интерном одлуком, директор је одобрио неограничено право располагања возилима за директора, замјеника директора,

помоћника савјетника и руководиоца основне организационе јединице (укупно 18 возила се користи 24 сата). Проведеном ревизијом констатовано је како Кабинет директора користи 10 возила, а право на располагање возилима има 5 особа (свих 5 остварују право на употребу возила 24 сата). Овакав начин располагања возним парком не обезбјеђује потпуну контролу над употребом возила и не представља ефикасно располагање јавним средствима.

Проведеном ревизијом констатовано је како Гранична полиција води низ евиденција о употреби, сервису и одржавању возила, али иста није системски уређена да би се могла користити за поједине анализе везане за возила.

С обзиром како неограничено кориштење службених возила може узроковати ненамјенско кориштење јавних средстава, препоручујемо Граничној полицији преиспитивање ових права у циљу рационализације издатака за ове намјене до доношења јединственог подзаконског акта, као и преиспитивање права задужења по два службена возила.

Такође, неопходно је успоставити ефикаснију контролу трошкова који се вежу за службена возила (поправак, сервис, итд). С обзиром на организациону структуру институције и дисперзију возног парка, мишљења смо како је, у циљу јачања система интерних контрола, потребно успоставити базу података за возила.

- **Уговорене услуге**

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу од 470.909 КМ. Значајнији трошкови односе се на издатке за услуге репрезентације (200.183 КМ), уговорене услуге смјештаја (122.067 КМ), остале неспоменуте услуге (43.104 КМ) и услуге медија (27.447 КМ).

Услуге репрезентације: Реализовани трошкови за ове намјене током 2010. године износе 200.183 КМ, а регулисани су интерним актима којим су дефинисани појмови интерне и екстерне репрезентације, носиоци права на кориштење средстава репрезентације, као и дозвољени лимити. Право на кориштење средстава репрезентације има 69 лица. Интерном одлуком дефинисана су мјесечна ограничења права, и то за директора (5.000 КМ), замјеника директора (300 КМ), помоћника директора (150 КМ), савјетника директора (100 КМ), руководиоца основне организационе јединице (100 КМ), командира ЈГП (50 КМ) и шефа одсјека (50 КМ).

Проведеном ревизијом констатовано је како Гранична полиција није обезбиједила свеобухватан механизам уредног праћења одобравања и кориштења услуга репрезентације, као ни адекватан надзор над примјеном донесених интерних правилника и процедура за наведене услуге.

Наиме, констатовано је како се води евиденција само о утрошку „интерне“ репрезентације и према истој, Гранична полиција је утрошила средства у износу од 83.400 КМ.

Такође, констатовано је како су укупни трошкови евидентираних репрезентације по организационим јединицама знатно већи од одобрених трошкова, односно дефинисаних ограничења. Пракса је да се вањски трошкови правдају позивајући се на усмену сагласност првог претпостављеног и исти терете Кабинет директора. Анализирајући наведене трошкове констатовано је да је удјел

Кабинета директора у исказаним трошковима 131.980 КМ (интерна репрезентација 47.870 КМ и екстерна 84.109 КМ). Рачуни репрезентације нису увијек поткријеplђени одговарајућим образложењем о поводу настанка трошка, што представља основ за утврђивање намјенског кориштења средстава и исти би требао бити везан за обављање послова и задатака из дјелокруга рада и интереса институције.

Уважавајући потребу за трошковима репрезентације приликом одржавања пословних састанака, препоручујемо да Гранична полиција, у циљу рационализације истих, изврши детаљну анализу и појача контролу над настанком ових трошкова.

Уговорене услуге смјештаја: Издаци за услуге смјештаја реализовани су у складу са уговором закљученим између Граничне полиције и Федералног министарства унутрашњих послова. Трошкови исказани у износу од 122.066 КМ односе се на смјештај и исхрану 121 кадета.

6.2. Капитални издаци

Укупни капитални издаци остварени у 2010. години износе 4.853.459 КМ. Издаци се односе на набавку грађевина (287.495 КМ), набавку опреме (4.540.764 КМ) и набавку осталих сталних средстава (25.200 КМ).

- **Набавка грађевина**

Трошкови на конту набавке грађевина већим дијелом су евидентирани на основу издатака за инвестиционо улагање у просторе за смјештај организационих јединица Граничне полиције, као и за инфраструктурно уређење, односно изградњу и санацију прилазних путева.

- **Набавка опреме**

Издаци за набавку опреме по структури су везани за набавку моторних возила (1.989.335 КМ), опрему за пренос података и гласа (892.319 КМ), полицијску опрему (564.774 КМ), компјутерску опрему (464.694 КМ) и фотографску опрему (180.350 КМ).

На основу захтјева Граничне полиције, Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2010. годину, одобрена је набавка 35 возила: 16 транспортних возила – комбија, 6 теренских возила и 13 путничких возила у вриједности од 1.800.000 КМ, која би се дијелом финансирала из буџета (1.600.000 КМ), а дијелом из оствареног прихода од продаје половних возила (200.000 КМ). Набавка је одобрена с циљем обнављања возног парка.

Проведеном ревизијом констатовано је како структура набављених возила, као и за те намјене износ одобрених средстава, не одговарају нити структури нити износу одобреног буџета. Наиме, Гранична полиција, и поред донесене одлуке о расхоровању 27 половних возила, није извршила продају тих возила у 2010.

години, те је плаћање набављених моторних возила у вриједности од 1.989.334 КМ у цјелокупном износу извршила на терет буџетом одобрених средстава. Структура набављених возила се знатно разликује од структуре првобитно тражених и одобрених возила. Набављено је 26 теренских возила - Nissan Pathfinder 2,5 DCI HE у вриједности од 1.643.590 КМ, с додатном опремом у вриједности од 45.744 КМ, што укупно износи 1.689.334 КМ, те 3 луксузна путничка возила - BMW 530d x drive у вриједности од 299.999 КМ.

У циљу рационалнијег планирања капиталних издатака неопходно је извршити анализу стварних потреба по структури расхода, те планиране врсте и количине возила усагласити с потребама службе, а у циљу задовољења потреба институције уз минималне трошкове.

7. Биланс стања

Гранична полиција је у билансу стања исказала активу у износу од **24.098.943 КМ**. Актива се састоји од слjedeћих ставки: новчана средства - 19.225 КМ; краткорочна потраживања - 745.038 КМ; краткорочни пласмани - 116 КМ; краткорочна разграничења - 42.108 КМ и неотписана вриједност сталних средстава - 23.292.456 КМ.

Укупна пасива Граничне полиције износи **32.666.848 КМ**. Ставке пасиве су: краткорочне текуће обавезе - 1.325.969 КМ; обавезе према запосленицима - 5.906.446 КМ (односе се на бруто плате и накнаде за децембар 2010. године, а измирене су у 2011. години); краткорочна разграничења - 2.010.572 КМ и извори средстава - 23.423.860 КМ.

Директор Граничне полиције усвојио је Извјештај Централне комисије за попис о извршеном попису имовине, обавеза и потраживања у Граничној полицији.

Стална средства: Извршеним пописом утврђен је мањак сталних средстава књиговодствене вриједности од 3.692 КМ. Одлуком о усвајању Извјештаја о попису, прописано је да се наведени мањак евидентира на терет Граничне полиције, до окончања истражних радњи. Надаље, усвојен је приједлог да се расходују неисправна, технолошки превазиђена и физички оштећена средства укупне набавне вриједности 553.114 КМ, односно 56.948 КМ садашње вриједности. Почетком 2011. године именоване су комисије у свим организационим јединицама са задатком расходања средстава предложених за отпис.

Краткорочна потраживања: Пописом су обухваћена краткорочна потраживања која износе 745.038 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања од Херцеговачке банке на основу депонованих средстава у износу од 451.004 КМ, те потраживања за уплаћене авансе правним лицима на основу склопљених уговора у износу од 259.646 КМ. Дио уплаћених аванса је затворен почетком 2011. године након испоруке робе и пријема фактуре добављача, док аванс у износу од 97.943 КМ до завршетка ревизије још увијек није реализован.

Имајући у виду да Гранична полиција располаже ликвидним буџетским средствима, сугеришемо да се убудуће избјегава плаћање аванса на основу склопљених уговора, у циљу рационалног управљања финансијским средствима и смањења ризика од неизвршења уговорних обавеза.

Остали разграничени расходи: Ревизијом је утврђено како је Гранична полиција поједине фактуре које се односе на трошкове електричне енергије, осигурања возила, горива, воде и одвоза смећа (укупна вриједност фактура је 14.907 КМ) књижила на conto осталих разграничених расхода. Ови трошкови ће теретити буџет Граничне полиције за 2011. годину, иако се ради о трошковима који се односе на 2010. годину. Разлог оваквог евидентирања је недостатак средстава на овим позицијама у буџету за 2010. годину.

Гранична полиција треба успоставити систем интерних контрола који ће обезбиједити да се расходи евидентирају у складу са начелом модификованог настанка догађаја, односно у обрачунском периоду у којем су настали, како је то дефинисано одредбама Закона о финансирању институција БиХ.

Краткорочне текуће обавезе: Краткорочне текуће обавезе у износу од 1.325.889 КМ односе се на обавезе према добављачима. Обавезе су пописане на начин да је преузето стање обавеза из главне књиге. У Извјештају комисије за попис обавеза нису специфицирани подаци о износима појединачних обавеза према добављачима. Упоредивањем података из главне књиге Граничне полиције и података добијених ревизионим поступцима (конфирмације салда обавеза значајнијих добављача) констатовано је како су обавезе према добављачима усаглашене.

Краткорочна разграничења: Гранична полиција је пописала краткорочна разграничења са стањем на 31.12.2010. године на основу стања у пословним књигама, али без спецификације појединачних разграничења. Краткорочна разграничења исказана су у износу од 2.010.572 КМ, а односе се на расходе на основу резервисања за капитална улагања и материјалне трошкове по уговорима закљученим крајем 2010. године. Резервисања су већим дијелом затворена почетком 2011. године.

Донирана средства: Граничној полицији су током 2010. године донирана средства у облику сталних средстава и материјала, у укупној вриједности од 860.579 КМ. Највећи појединачни донатори су влада САД-а (370.030 КМ), ИСИП (161.007 КМ) те Европска комисија (132.618 КМ). Донирана средства су евидентирана у пословним књигама Граничне полиције те су обухваћена годишњим пописом.

8. Јавне набавке

Гранична полиција је у јануару 2010. године утврдила план реализације капиталних издатака којим је дефинисана процијењена вриједност и рок за покретање поступака. Међутим, истим на одређеним позицијама није прецизно дефинисана потребна количина набавке. Посматрано у цјелини, овако утврђен план набавки се не може сматрати полазним документом за покретање процедура набавки.

Сугеришемо Граничној полицији да, у складу са одобреним буџетом, обезбиједи израду потпуног плана набавки с јасно дефинисаним предметом, количином или обимом набавке, износом планираних средстава, роком до којег је потребно провести поступак набавке, као и дефинисање врсте поступка за избор најповољнијег добављача.

На основу достављеног прегледа проведених процедура набавки, утврђено је како је Гранична полиција већи дио набавки вршила провођењем отвореног поступка. Избор добављача у поступку набавке пушака, пиштоља, форензичке опреме, панцира и опреме за праћење, извршен је на основу члана 5. Закона о јавним набавкама. Укупна вриједност закључених уговора по том основу износи 1.036.908 КМ.

Ревизија је извршила преглед и провјеру поступака избора најповољнијег добављача који се односе на: набавку горива и гума, набавку електронске опреме за надзор границе, набавку дијела униформе, набавку материјала, услуга одржавања возила и набавку возила. Констатовали смо одређене слабости које су већином везане уз израду тендерске документације и евалуацију самих понуда. Наведено се односи на следеће:

Набавка возила: Гранична полиција је у марту 2010. године покренула међународни поступак избора најповољнијег добављача за набавку 22 возила. Критеријум за оцјену најповољнијег добављача била је економски најповољнија понуда (90% цијена, 5% начин плаћања и 5 % рок испоруке). Ревизијом евалуације приспјелих понуда констатовано је да су три добављача понудила начин плаћања „при испоруци“, а који се не може реално оцијенити и упоредити са осталим понудама. Без тражења додатних објашњења, уговорни орган је оцијенио наведене понуде. Као економски најповољнија, оцијењена је понуда у вриједности од 1.390.730 КМ, роком плаћања при испоруци и роком испоруке од 90 дана. Међутим, испорука возила није извршена у дефинисаном року, јер је уговорни орган на основу проведеног преговарачког поступка без објаве, с изабраним добављачем закључио анекс уговора за обиљежавање 19 возила, уградњу звучне и свјетлосне сигнализације, као и уградњу додатне опреме за 3 возила. Укупна вриједност анекса закљученог уговора је 54.257 КМ. Такође, Гранична полиција је крајем године закључила још један анекс уговора за додатну набавку 4 возила, укупне вриједности 252.860 КМ.

Поред горе наведеног, Гранична полиција је у августу 2010. године покренула поступак избора најповољнијег добављача за набавку 3 возила. Критеријум за избор најповољнијег добављача је економски најповољнија понуда која се утврђује на основу цијене, рока испоруке и рока плаћања. За оцјену економски најповољније понуде оцјењиване су три понуде и, приликом евалуације понуде, свим понуђачима је додијељено нула бодова за начин плаћања, јер су два понуђача дефинисали начин плаћања „безготовински, на жиро рачун добављача“, а један понуђач је тражио аванс од 15%. Међутим, и поред тога што је рок плаћања учествовао у одређивању економски најповољније понуде, уговорни орган је приликом закључења уговора то занемарио и уговором дефинисао да ће се плаћање извршити у законском року.

Препоручујемо Граничној полицији да тендерском документацијом прецизно дефинише начин исказивања понуде и обезбиједи да, приликом евалуације понуда, тражени услови буду мјерљиви и упоредиви за

идентификовање најповољнијег добављача, односно да у циљу транспарентности, једнаког третмана и недискриминације, досљедно проводи услове дефинисане тендерском документацијом. Такође препоручујемо да се посебна пажња посвети планирању набавки.

Набавка гума: Гранична полиција је у склопу поступка набавке горива, који је покренут крајем 2009. године, као посебан лот дефинисала поступак избора најповољнијег добављача за набавку ауто гума. Поступак је у 2010. години поништен јер је комисија констатовала како „ниједан добављач није доставио доказ да су понуђене гуме произвођачке марке која је одобрена од стране произвођача возила за уградњу на одговарајући тип/марку возила“. Међутим, уговорни орган у тендерској документацији није навео начин доказивања тог услова, већ је само на обрасцу за понуде констатовала да „понуђене гуме морају бити произвођачке марке која је одобрена од стране произвођача возила за уградњу на одговарајући тип/марку возила“. С обзиром како раније покренути поступак није успјешно окончан, Гранична полиција је набавку гума за 2010. годину провела у оквиру поступкаведеног за услуге одржавања возила. У том поступку није тражен услов који је био разлог за поништење првобитног поступка.

Препоручујемо да, у поступцима јавних набавки, тражени услови које дефинише уговорни орган за одабир најповољнијег добављача буду разумни, јасни и прецизни те да немају ограничавајући ефекат на конкуренцију.

9. Кореспонденција

Гранична полиција није у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2010. годину, тако да овај Извјештај представља коначни извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2010. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, виши ревизор

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Муневера Бафтић, виши
ревизор

У ревизији учествовали:

Наташа Павловић, ревизор

Осман Паћука, ревизор

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Граничне полиције Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Гранична полиција) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2010. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 61/04 и 49/09), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ (Протокол Министарства број 01-Ст4-16-1810/05 од 30.05.2005. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2010. годину (Службени гласник БиХ, број 103/09) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања и резултате пословања Граничне полиције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневере и остале незаконитости.

Датум, 18.04.2011. године

Директор:
Винко Думанчић

Преглед расхода из буџета за 2010. годину

Назив институције: ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	70.228.000	100.000	70.328.000	69.177.258	98
Бруто плате и накнаде	51.886.000	-415.000	51.471.000	51.302.214	100
Накнаде трошкова запослених	12.699.000	-159.000	12.540.000	12.321.967	98
Путни трошкови	280.000	130.000	410.000	389.835	95
Издаци телефонских и пошт.услуга	330.000	112.000	442.000	440.507	100
Издаци за енергију и ком. услуге	494.000	43.000	537.000	536.948	100
Набавка материјала	1.566.000	100.000	1.666.000	961.088	58
Издаци за усл. превоза и горива	824.000	270.000	1.094.000	1.091.733	100
Унајмљивање имовине и опреме	620.000	15.000	635.000	630.963	99
Издаци за текуће одржавање	824.000	100.000	924.000	902.094	98
Издаци за осигурање	124.000	5.000	129.000	129.000	100
Уговорене услуге и друге услуге	581.000	-101.000	480.000	470.909	98

2. Капитални издаци	5.100.000	0	5.100.000	4.853.459	95
Набавка земљишта					
Набавка грађевина	300.000		300.000	287495	96
Набавка опреме	4.774.000		4.774.000	4.540.764	95
Набавка осталих сталних средс.	26.000		26.000	25.200	97
Реконструкција и инвес.одрж.					

3. Текући грантови	0	0	0	0	0

I Укупно (1+2+3)	75.328.000	100.000	75.428.000	74.030.717	98
II Просјечан број запослених	2355			2255	

4. Новчане донације			0	0	0

Руководство је ове извјештаје одобрило 28.02.2011. године.

Директор:
Винко Думанчић

Биланс стања на дан 31.12.2010. године

Назив институције: ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Табела II

Опис	31.12.2009	31.12.2010.	Index 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	666.517	806.487	121
Новчана средства	15.796	19.225	122
Краткорочна потраживања	642.869	745.038	116
Краткорочни пласмани	116	116	100
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења	7.736	42.108	544
2. Стална средства	20.939.667	23.292.456	111
Стална средства	43.587.510	47.564.347	109
Исправка вриједности	22.647.843	24.271.891	107
Неотписана вриједност сталних средстава	20.939.667	23.292.456	111
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	21.606.183	24.098.943	112

3. Краткорочне обавезе и разграничења	7.872.000	9.242.987	117
Краткорочне текуће обавезе	869.725	1.325.969	152
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	5.695.237	5.906.446	104
Интерни финансијски односи			!
Краткорочна разграничења	1.307.037	2.010.572	154
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	0
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	21.071.071	23.423.860	111
Извори средстава	21.071.071	23.423.860	111
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	28.943.071	32.666.848	113

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.8. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је ове извјештаје одобрило 28.02. 2011. године

Директор:
Винко Думанчић